

Výpisky

Obecní kronika Morávka I. díl

Památník četnické stanice Raškovic. 10: „Dle sčítání lidu z 15. února 1921, které bylo po prvé provedeno v naší osvobozené vlasti, čítá obec Morávka 3480 obyvatel. Z nich je 3440 Čechoslováků, 2 Poláci, 8 Němců...“

s. 10: „Válka světová (1914-1918) však způsobila, že mladší generace už neplní tak ochotně příkázání víry, jako starší. I mravnost poklesla značně následkem války. Nemanželských dítek přibývá, mnoho nevěst jde k oltáři v jiném stavu...“

s. 12-22: **Poměry v obci za války světové.** Za války světové, která vypukla 1. srpna 1914 nastaly v obci neutěšené poměry. Válka zasáhla ničivě do hospodářského organismu, jež nebylo lze přivést dlouho po válce do normálního chodu. Nejsvícelnějším problémem bylo zásobování obyvatelstva. Potraviny stoupaly stále v ceně. Proto byly 28. listopadu 1914 zavedeny maximální ceny na obilí a mouku. Kolem vánoc byl pocíťován značný nedostatek mouky, vydány proto předpisy, omezující její spotřebu. Byl vydán zákaz ponechávat bílé pečivo v hostincích na stole, nedlouho na to výroba pečiva bílého byla vůbec zakázána a při výrobě chleba mohlo býti užíváno ušlechtilé mouky jen z 50 %. Následkem vývoje válečných událostí bylo v r. 1915 nařizeno sepsati zásoby obilí a bramborů. V březnu 1915 byla stanovena spotřební dávka 300 g mouky na osobu a den a zavedeny chlebenky. Sklizeň z r. 1915 byla již celá zabavena ve prospěch státu. Začaly soupisy obilních kontingentů, rekvisice za vojenské asistence, což trvalo až do zakončení války 1918. Komise úředně prohlížely komory, seníky, chlévy a sklepy a všady hledány zásoby potravin. Kromě „chlebenek“ byly též zavedeny lístky na cukr, mas, sádlo, tabák a mýdlo. Lístky ty lidé dostávali, leč mouky, cukru atd. mnohdy nebylo. Bída byla veliká. Obyvatelé strádali, hladověli, musili si odepřít i nejnütnější sousto. Dík dobré úrodě bramborů na Morávce v r. 1917 bylo lidem trochu pomozeno. Z nedostatku mouky pekli chléb ovsa, kukuřice a ječmene. Krupičku vydávali jen rodinám s malými dětmi. Místo kávy a čaje prodávali všelijaké náhražky. Látky se úžasně zdražovaly. Pro nedostatek bavlny a vlny zhotovovali látky na oděv z vláken kopřiv a šili šaty z papírových látek. 1 m látky na mužský oblek byl za 80-100 Kč, 1 m dámské látky 60-70 Kč. Kůže na obuv a podešvy byl rovněž veliký nedostatek. Průměrné botky staly v r. 1916 60-100 Kč. Peníze neměly žádné ceny, lidé si za ně nemohli to nejpötřebnější koupiti. Z Frýdku a Moravské Ostravy přicházely na Morávku ženy a děti, nosily s sebou petrolej, cukr a šatstvo a zaměňovaly to za brambory.

V roce 1917 sňaty s kostelní věže a zvoníc zvony a odvezeny k válečným účelům.

Pro nedostatek koňských potahů, musili si lidé sami pluhem zorávat půdu a obdělání její se tím značně zpozdlilo.

Vzestup cen za světové války. Vzestup cen potravin a nápojů od r. 1913-1918 byl následovny:

		1913	1918
Hovězí maso	1 kg	1 K 40 h	16 K
Vepřové maso	1 kg	1 K 60 h	24 K
Telecí maso	1 kg	90 h	14 K
Skopové maso	1 kg	1 K 40 h	18 K
Sádlo vepřové	1 kg	1 K 60 h	40 K
Lůj hovězí	1 kg	70 h	24 K
Mouka č. 0	1 kg	40 h	10 K

Vejce	1 kopa	2 K 40 h	120 K
Čerstvé máslo	1 kg	2 K	45 K
Hrách	1 kg	50 h	18 K
Husa	1 kus	4 K 50 h	70 K
Kuře	1 kus	1 K	20 K
Brambory	100 kg	7 K	120 K
Cukr	1 kg		
Víno	1 l	1 K	24 K
Pivo obyčejné	½ l	14 h	1 K 20 h

Všechny schopné mužské síly starší i mladší byly odvedeny na vojnu. V živnostech a hospodářstvích nebylo pracovních sil.

Ztráty na lidských životech z obce Morávky byly značné. Na bojištích světové války padli a zemřeli následkem zranění těžkých a válečných útrap následující příslušníci obce:

1. Antonín Beneš, čp. 503.
2. Adámek Josef
3. Blahuta Ondřej
4. Buzek Ignác
5. Březina Josef
6. Carbol Jan
7. Drabina Josef
8. Drozd Pavel
9. Foldyna František, čp. 94
10. Foldyna František, čp. 30
11. Foldyna Martin
12. Gřunděl Josef, čp. 37
13. Gřunděl František
14. Gola Jan
15. Gřunděl František, čp. 78
16. Gřunděl Antonín
17. Gřunděl Jan
18. Hrdel Alois, čp. 209
19. Hlisnikovský Jan, čp. 407
20. Hlisnikovský Antonín
21. Chlopčík Jan
22. Haluza Alois
23. Juřica Josef
24. Juřica Jan
25. Kotásek Valentin
26. Krkoška Karel
27. Kotásek František, čp. 580
28. Kuča Josef
29. Koloničný Antonín
30. Kotásek Josef
31. Kaňok Martin
32. Koloničný Martin
33. Krasula Jakub
34. Kolek František
35. Kolek Jan

36. Kolek Martin
37. Lomozík Antonín, hajný
38. Muroň František, čp. 168
39. Muroň František
40. Motyčka Antonín
41. Motyčka Josef
42. Mikulka František
43. Mucha Antonín
44. Muroň Jan
45. Motyčka Josef
46. Matějka František
47. Meca Josef
48. Pavlosek Jan
49. Pastorek František
50. Pastorek Josef
51. Pavlosek Josef, čp. 250 nebo 280
52. Pastorek Augustyn
53. Pastorek Karel
54. Papřok František
55. Petroš Jan
56. Pánek František
57. Pánek Jan
58. Peter Josef
59. Platoš Jan
60. Platoš Karel
61. Řehák Leopold, učitel
62. Skotnica Antonín
63. Skotnica Ignác
64. Slováček Jiří, čp. 471
65. Stříž Jan
66. Staš Josef, hostinský
67. Skotnica Jan
68. Šiřinek František
69. Špok Ludvík
70. Škapa Jan
71. Šigut Jan
72. Škola Ignác
73. Škapa Jan, čp. 271
74. Šigut Adolf
75. Škapa František
76. Tošenovský Jan
77. Tošenovský Josef
78. Urbánek Jan
79. Vlček František
80. Válek Valentin
81. Václavík Josef, čp. 80.
82. Vrobel Jakub
83. Vlček Jan
84. Vrlík Josef

85. Václavík Jan
86. Vlček Josef
87. Velčovský Jan
88. Vrobel Josef
89. Zeman Antonín, čp. 232
90. Zeman Ferdinand, čp. 288
91. Zeman Jan
92. Zeman František
93. Zubek Rudolf
94. Zelina Antonín

Invalidé. Počet invalidů, kteří se pro těžká zranění a jiné válečné útrapy stali k práci neschopnými, činil 61.

Péče o válečné poškozené. Všem válečným poškozeným t. j. pozůstalým po vojíněch, kteří padli na bojištích a v nemocnicích zemřeli, jakož i invalidům, dostává se po válce státní podpory.

Události popřevratové. Z událostí popřevratových, které se sběhly v obci Morávce, zasluhuje zmínky toto:

Na počátku r. 1919 přišlo na Morávku od národní gardy z Místku 8 mužů četnické assistence, jichž velitelem byl četař Hynek Židek z Morávky, výborný znalec i těch nejtajnějších stezek zdejší krajiny, a ti konali obchůzky na hranici polské i slovenské a bedlivě pozorovali každé hnutí našich nepřátel odvěkých Poláků a Maďarů.

Velitelství národní gardy v Místku zřídilo v Morávce 2 skladiště zbraní a to v Dolní Morávce v č. p. 566., myslivně p. lesního Dubčáka a v Horní Morávce v č. p. 233, hostinci na Juřičonce. V každém skladišti bylo uloženo asi 32 pušek vojenských a dvě bedny nábojů po 1045 kusech.

Když bylo zřejmo, že četnická assistence o 8 mužích skýtá málo bezpečnosti, utvořila se v Morávce z bývalých vojínů občanská garda o dvou oddílech. Velitelem I. Oddílu pro Dolní Morávku, čítajícího 40 mužů, byl p. Jindřich Dubčák, rotmistr z Morávky a velitelem II. oddílu, čítajícího 34 muže, byl p. Hynek Židek, četař z Morávky.

Zároveň sdělilo velitelství národní gardy v Místku, kdyby občanské gardy v Morávce potřebovaly více zbraní, že jim budou ochotně dodány.

Sotva byly občanské gardy ustanoveny a účelně organisovány, již naskytla se jim příležitost k obraně našeho území. Z pohraniční obce Lomné (Salajky) přiběhl celý vyděšený hajný Carbol, jenž tam působí dodnes, a sděloval, že tam z Polska přijela organisovaná banda lupičů na autech nákladních i osobních, počala rabovati hostinec „U Slováčka“, dobře tam jedla a pila a jednala se vším jako s vlastním majetkem. Samotného hajného Carbola chytily a nejen jeho, ale i krávy a ostatní majetek chtěli odvézt do Polska.

Štěstí, že se pořádně zpili a k provedení činu nedošlo. Hajný jim utekl v noci a jakmile Poláci zvěděli, že chystá se na ně občanská garda morávecká, by je zaslouženě za jejich řádění ztrestala, nesedali na auta ujeli. Ještě jednou a to 19. června 1919, přišla zpráva, že několik polských tlup chystá vpád na území naší obce a účelem znepokojování a loupežení občanstva.

Již byli Poláci na hranicích. Než i tentokráte bdělá naše občanská stráž na hranici naší dědiny a obce před jejich vpádem zachránila.

Legionáři. V legiích zahraničních bojovali za osvobození československého národa z obce Morávky:

v ruských:	Zeman Jan	čís. 139
	Valchář Ignác	čís. 161
	Kaňok Karel	čís. 621

v italských:	Čajka Jan	čís. 179
--------------	-----------	----------

Tomčala František   čís. 417
Kavala Josef   čís. 171

ve francouzských: nikdo [je pravda?]

Ze života bojovníka za práva zemědělského lidu J. Koloničného. Za světové války zemřel 24. listopadu ve věku 82 let zdejší obhájce a bojovník za práva zemědělského lidu Jan Koloničný, majitel salašů na Skalce. O něm si lidé na Morávce s pýchou vypravují:

Jan Koloničný vyrostl na Morávce na svých salaších, na Skalce, ještě v úplné svobodě. Narodil se r. 1835 na Skalce čís. 219, které bylo v držení předních valašských rodin salašnických. Před Koloničným držel tuto paseku valašský rod Rumanů, který na těšínské hory přišel z rumunského Valašska v době, kdy se na Bezkydech zavádělo salašnictví. K pasekářské chalupě této náležely rozsáhlé salaše na Skalce, které Které Koloniční, kteří po Rumanech paseku se salaši koupili, spolu se 6 podílníky drželi „na věčné časy“, jak česky na „skuře“ (pergamenech) napsáno měli.

Na rozsáhlých salaších na Skalce nad Morávkou vyrostl mladý Jan Koloničný. Do Frýdku na zámek zaplatil svou valašskou daň, desátek z ovec.

Jinak byl život salašníků volný i za také roboty, obvyklé v dědinách. Proto zrušením roboty r. 1848 nejen že nebylo nic pomůženo pastevcům na salaších, ale jejich život se zhoršil, když 5 července 1853 vyšel císařský patent č. 130 ř. z., jímž se upravují práva salaši a jiná užívací práva v horách.

Ustanovena zvláštní komise, břemena pozemková upravovací, která podle přání těšínské komory počala vyvlastňovati salaše za nepatrné náhrady. Za 100 jochů salašů dostávali horalé 10 jochů pastvin mokřých luk dole.

Těmto úpravám horalé nechtěli porozuměti, tím spíše, že záměna dělá se naprosto proti zájmům lidu, který se odvolával na staré právo. Ježto lid odpíral podepisovati protokoly, používáno bylo lsti ze strany úřadující komise a panství. Koloničný Jan však listin nepodepsal a namlouval i druhým, aby nepodepisovali. Proto šlo se na horaly s tresty.

Koloničný i ostatními druhy dovolával se psaných pergamenů, na nichž práva na salaše „na věčné časy“ měli stvrzena, a proto úřady po těchto listinách pásly. Byly to pergameny hrabat: Oppernsdorfů a Pražmů, kteří při osazování postupovali salaše, a to přistěhovalým v dočasné, kdežto usedlým pasekářům v dědičné užívání. Tito mohli salaše i prodati, pronajmouti, zastaviti nebo vyměnit, pouze valašská daň a desátek musely býti zaplaceny. Taková privilegia na pergamenech z r. 1672 drželi Koloniční (nyní č. 219), z r. 1683 Šebestové (č. 146) a Pastorkové (č. 392), Juřicové (č. 223), Krasulové z r. 1707, pak Mohylové, Kotáskové a jiní držitelé salašů „na věčné časy“. Pergameny byly jim mravní oporou ve sporech o salaše. Potomkům Krasulových byly salaše na Nižním Slavíči odebrány r. 1860, jak vypravuje lid. Páni žádali podpis nebo souhlas, ale salašník z Morávky se dušoval, že toho nezrobí. Ani hrozba, že bude vsazen do hareštu, nepomohla. „Podívej se na zem na znamení, že salaš odstupuješ,“ kázali páni, ale horal upřel zrak k nebi. Tu páni užili lsti. „Podívej se, chlope, kdo to idě k tobě!“ Goral se ulekl, podíval se a páni se rozesmáli: „Tak máme už tvůj souhlas, salaš je tedy panská.“ Zasadili ji porostem, chlopu slíbili 32 jiter země jako náhrady, ale pak po dlouhých tahanicích dostal sotva 11 jochů.

Až do r. 1869 dělo se takové vyvlastňování. Již hodně salaši bylo zrušeno, ale na Koloničného a jeho druhy nemohli. Pergameny pečlivě uschoval a že mu paseku několikrát prohlédávali, měl je skryté v lese.

Když nepomohly soudy, ani žaloby, sešli se salašníci v noci na horách k poradě a usnesli se vyslati do Vídně k císaři deputaci. Šel tam Koloničný, postava veliká a rázná, a soused jeho Kaňok. Ve Frýdku však zradou některého horala se o jejich cestě do Vídně dozvěděli, proto alarmováno četnictvo v okolí Ostravy, aby chytilo dva horaly v horském oděvu oblečené, chlapy velice nebezpečné, kteří v Přivoze nebo Svinově budou vsedati do vlaku a přivedlo je k soudu do Frýdku. Totéž sděleno do Vídně. Ale Koloničný s Kaňokem šli z frýdeckých hor do Studénky, také až do Vídně nedojeli, vystoupili několik

stanic před Vídní a šli k císaři pěšky. Ten jim sice slíbil, že věc vyšetří a vše napraví, ale nic nevyřešil, ani nenapravil. Když pak po druhé do Vídně s pergameny přijeli, již nebyli k audienci připuštěni. Proti Koloničnému použito hrubého násilí. Byl chycen a v řetězech do Těšína odveden. Tu 9 měsíců nevinně seděl v žaláři v okovech jako největší zločinec. Těšínskému arciknížeti velmi na tom záleželo, aby panské revíry se zaokrouhlily a salaše na horách byly zrušeny. Proto největší buřič Koloničný měl být násilím přiveden k poslušnosti a jeho potrestání mělo být výstrahou k utišení ostatních. Teprve když povolili všichni ostatní salašníci a když také Koloničnému vzali nejen salaš, ale i jeho majetek, koně, dobytek, náradí a úrodu, pustili ho po devítiměsíčním těžkém vězení domů, kde našel vyrabovanou chalupu. Jeho salaš byla již posázená lesem, a hlídali ji panští zřízenci. Koloničný umřel jako 82letý stařec, ale na křivdy, pány horalům způsobené, nikdy nezapomněl. V srdci nosil spravedlivý hněv na pány – na markýze Géra – Albrechta a Bedřicha a hněval se i na císaře, že se lidu nezastal.

Podle Joži Vochaly.

Rozvrstvení politické po převratu. V obci utvořily se po převratu 1918 tři politické strany: strana sociálně demokratická nebo dělnická, strana lidová a strana republikánská zemědělského a maloroľnického lidu. Z nich byla nejpočetnější strana dělnická a obdržela při první popřevratové volbě do obecního zastupitelstva nejvíce hlasů. Na druhém místě byla strana lidová, na třetím republikánská.

Volba do obecního zastupitelstva v r. 1919. Zvoleni byli při volbě do obce r. 1919 zvoleni tito členové:

1.	Ignác Blahuta	čís. 354	za stranu sociálně-demokratickou
2.	Jan Blahuta	čís. 44	za stranu sociálně-demokratickou
3.	Karel Bjolek	čís. 431	za stranu sociálně-demokratickou
4.	Jan Bařina	čís. 157	za stranu sociálně-demokratickou
5.	Dominik Dyba	čís. 86	za stranu sociálně-demokratickou
6.	Josef Dostál	čís. 641 nebo 670	za stranu sociálně-demokratickou
7.	Jan Foldyna	čís. 308	za stranu sociálně-demokratickou
8.	Ferdinand Kolář	čís. 423	za stranu sociálně-demokratickou
9.	Jan Kohut	čís. 49	za stranu sociálně-demokratickou
10.	František Loryš	čís. 362	za stranu sociálně-demokratickou
11.	František Miarka	čís. 284	za stranu sociálně-demokratickou
12.	Jan Moravec	čís. 187	za stranu sociálně-demokratickou
13.	František Muroň	čís. 472	za stranu sociálně-demokratickou
14.	Martin Muroň	čís. 618	za stranu sociálně-demokratickou
15.	Josef Pavlásek	čís. 112	za stranu sociálně-demokratickou
16.	František Pavlas	čís. 537	za stranu sociálně-demokratickou
17.	Vilém Rožnovský	čís. 310	za stranu sociálně-demokratickou
18.	František Stríž	čís. 37	za stranu sociálně-demokratickou
19.	František Zubek	čís. 283	za stranu sociálně-demokratickou
20.	František Adámek	čís. 196	za stranu lidovou
21.	Jan Holeš	čís. 367	za stranu lidovou
22.	Josef Mrůzek	čís. 317	za stranu lidovou
23.	Josef Mohyla	čís. 110	za stranu lidovou
24.	Josef Slováček	čís. 304	za stranu lidovou
25.	Valentin Švrčina	čís. 372	za stranu lidovou
26.	Jan Žídek	čís. 126	za stranu lidovou
27.	František Kaňok	čís. 371	za stranu lidovou
28.	Rudolf Mucha, správce školy	čís. 376	za stranu republikánskou
29.	Karel Pánek	čís. 478	za stranu republikánskou
30.	Jan Koloničný	čís. 219	za stranu republikánskou

Ze zástupců strany soc.-dem. byl též zvolen starosta obce Ignác Blahuta.

s. 64-66: **28. říjen 1918.** O převratu a prohlášení československé samostatnosti dověděl se zdejší lid z novin a dle ústních zpráv. Den 28. říjen nebyl oslavován a oslava tohoto památného dne konala se teprve po 28. říjnu v neděli dne 3. listopadu.

Z Morávky ubíral se průvod školních dětí s praporky a dospělých za zvuků hudby ke kostelu, kde promluvil vlastenecké kázání farář Stanislav Weissmann, nynější prelát v Karvinné. Při mši čteno po prvé evangelium a epištola česky. Po mši zazpívána po prvé v kostele národní hymna „Kde domov můj?“ Po bohoslužbách shromáždily se zástupy lidu a děti na na trhovišti u kostela, kde z vyvýšeného místa promluvalo několik řečníků o utrpění českého národa, o jeho bojích za svobodu a o dosažení samostatnosti. Za Morávku promluvil řídicí učitel Josef Hlaváč ze Slavíče. Pak zapěna národní hymna.

Vzpomínka na učitele Leopolda Řeháka z Morávky (Beskydské besedy č. 1. - 2. 1916 leden-únor)
Světová válka (1914-1918) skosila nám mnoho pracovníků na národa roli dědičné. Rozsivali símě vzdělání, zrnka pokroku, bránili svůj národní majetek, uvědomovali nevědomé a povzbuzovali nerozhodné.

Jedním z takových neohrožených, nebojácných a nadšených pracovníků byl učitel Leopold Řehák z Morávky.

(kopie fotografie)

který padl válečné smrti za obět'. Padl v listopadě 1914 na bojišti ruském u Ravy Ruské.

Leopold Řehák narodil se roku 1889, jako jednorozený syn rolníka Jana Řeháka z Morávky č. 17. Vyšel na Morávce dvojtřídku a vstoupil 1900 do českého gymnasia v Místku, vyšel čtyři třídy, vstoupil na český učitelský ústav ve Slezské Ostravě, kde maturoval r. 1908. Po maturitě dostal se za učiteli na dvojtřídní obecnou školu ve Vyšních Lhotách, kdež jenom tři čtvrti roku pobyl. Odtud dostal se na dvojtřídní školu v Pražmě, kdež ochuravěl a dostal několikaměsíční dovolenou. Učiteloval šest let.

Vedle své učitelské činnosti Leopold Řehák vykonal na poli národním a kulturním i hospodářském na Morávce veliký kus práce. Morávka neměla dosud spolku a tu založil odbor Slezské Matice osvěty lidové pro Morávku-Pražmo v r. 1913 a zřídil pěknou asi 500 svazků čítající knihovnu. Postaral se též o cenné jeviště. Zřídil ochotnický kroužek, který sám řídil a jež několik krásných zábavně-poučných představení sehrál. Zvláště dlužno jmenovati skvostně provedení „Zakleté princezny zlatohlávký“! V Pobežkydské turistické Jednotě byl čilým jednatelem. Současně byl členem hasičského sboru a několika jiných hospodářských sdružení. Čest jemu a věčná vzácná památka!

s. 71-72: Usnesením obecního zastupitelstva na Morávce ze dne 18. 11. 1925 byl jsem já, Karel Macura, def. učitel v Morávce-Vlaském ustanoven prvním kronikářem zdejší obce. Funkce této ujal jsem se 1. ledna 1926.

Nejsem zdejší rodák, ale bydlím v sousední vesnici Pražmě již od 14 let a působím na školách v obci plných 5 roků. Narodil jsem se 10. ledna 1893 v Krásné a po absolvování učitelského ústavu v Opavě bylo to mé prvé místo, když jsem se stal 9. března 1914 učitelem na jednotřídní škole na Morávce-Uspolce. Zastupoval jsem tehda řídicího učitele Rudolfa Muchu, který onemocněl silným revmatismem. Na místě tom setrval jsem do konce školního roku 1913/1914. Přišla světová válka. Hnes s počátku 1. srpna 1914 narukoval jsem co odvedenec k 15. zeměbranceckému pluku do Opavy. Již 18. listopadu odjížděl jsem s pochodovým praporem na ruské bojiště, kde jsem upadl 21. prosince 1914 v bojích pod Pinčovem na řekou Vidou do ruského zajetí. V Rusku rozbouřeném revolucí v r. 1917 byl jsem očitým svědkem čtyř politických převratů a hrůzostrašné občanské války, která si vyžádala za obět' více životů než válka Ruska s Německem, Rakousko-Uherskem, Bulharskem a Tureckem.

Ze zajetí vrátil jsem se teprve v r. 1920 do osvobozené vlasti. Následkem války jevil se velký nedostatek učitelských sil. Hned po mém návratu dostal jsem místo zatimního správce školy v Morávce-Lúčce. Od 1. ledna 1922 působil jsem co zatimní správce školy na jednotřídní škole v Krásné-Mohelnici a od začátku školního roku 1922/1923 byl jsem přeložen na dvoutrídni školu do Morávky-Lipového. Od 1. září 1925 působil při jednotřídní škole s pobočkou v Morávce-Vlaském.

s. 81-83: Oslava desetiletého trvání Čsl. Republiky byla pořádána pod protektorátem místní osvětové komise a děla se za krásného a slunného počasí, které bylo poněkud zkaleno prudkým větrem. Sluneční paprsky nemálo zvýšily lesk národního svátku. Oslava byla zahájena slavnostním průvodem s hudbou, který vyrazil od školy v Lúčce a který byl postupně doplňován školní mládeží, spolky a obecnstvem. Účast na průvodu byla značná. Jen na 450 dítek jednotlivých škol kráčelo v průvodu s praporky a vlajkami ke kostelu na Morávce. V kostele konány o půl 11 hod. slavné bohoslužby. Po nich se shromáždila mládež a dospělí na trhoišti u kostela. Se schodu u kostelních dveří promluvil k obecnstvu o jubilejním dnu řídící učitel Václav Skala z Lúčky. Po jeho proslovu zahrála hudba státní hymny. Pak byly uvedeny dítky do školních místností ve škole na Prazmě, kde dostaly malé občerstvení a to hrnek kávy a žemlu. Pro pohoštění dětí darovali místní obchodníci kávu, cikorku a cukr, hospodáři darovali potřebné mléko. Obec Morávka zaplatila žemly a také hudbu, na což přispěla obnosem 500 Kč. Odpoledne bylo sehráno školními dětmi z Vlaského a Lipového divadlo „Nanynka z Týnice“ v sále „Morys“ na Morávce. Sál byl do posledního místečka zaplněn dětmi a vybralo se na vstupném 281 Kč na zakoupení knih pro chudé školní děti. Večer sebral místní divadelní soubor Slezské Matice osvěty lidové s místním abstinentním spolkem divadelní hru „Na selském gruntě“ obraz z života, venkovského od Otakara Pospíšila. Před divadlem promluvil opět o našem osvobození řídící učitel V. Skala, pak zahrány státní hymny. Účast na večerním představení byla opět velmi pěkná.

s. 92: (1930) 7. března pořádána v sále Moryse oslava osmdesátých narozenin prvního presidenta Čsl. Republiky Tomáše G. Masaryka. Školní děti z Vlaského a Lipového sehrály toho dne odpoledne divadelní hru se zpěvy „Pro princesnu Svobodu“ a Odbor Sl. Matice osvěty lidové sebral večer hru „Děda Stráchal jede k panu presidentovi“ od Miloše Veselého. Před divadlem promluvil na téma „Masaryk, vzor občanských ctností“ učitel K. Macura. Po přednášce zapěny národní hymny.

s. 94-96: (1930) **Cesta prvního presidenta Čsl. r. T. G. Masaryka Těšínskem 5. a 6. července 1930.** Těšínský lid projevoval často přání, aby pan president navštívil i jeho malebná údolí, vesničky a města a aby shlédl jeho práci na poli, v továrnách a závodech. Přání tomu bylo vyhověno 5. a 6. července 1930 a těšínský lid měl příležitost pozdraviti 80letého presidenta zblízka. Celý kraj byl o tyto památné dny štásten. Silnice, kudy se pan president se vým průvodem ubíral, byly ozdobeny po celé délce stožáry, na nichž vlály červeno-modro-bílé prapory. Pana presidenta vítali nejen dospělí, ale i školní mládež, Sokolstvo, DTJ, Orelstvo, legionáři, hasiči všech národností aj.

Obec Morávka vyslala k uvítání pana presidenta do okresního města Frýdku své zástupce a kromě těch dostavilo se z Morávky do Frýdku a Dobré větší počet osob, aby na vlastní oči shlédli tak milého a vzácného hosta.

Po příjezdu do Frýdku o 6. hod. večer 5. července přijal pan president hlášení přednosta stanice Sprincla, okr. Hejtmana Dr. Cichry, velitele místní vojenské posádky gen. Kroutila, velitele místní vojenské posádky generála Kroutila, velitele četnictva kap. Skácela, okr. hejtm. místeckého Dr. Janyše a štáb. kap. Paskovského. Pana presidenta provázeli: ministr vnitra Dr. Slávek, president země moravskoslezské Černý, tajemník president Schenk, šéf zemského úřadu Dr. Pavelek, rada zpravodajské služby Novák a vrch. min. komisař Šrámek. Před nádražím přijal pan president, po zahrání hymen, hlášení 16. brig. gen. Slunéčka, velitele pluku Rýdla a prohlédl si čestnou rotu pl. pl. Čís. 8. Vítajícím jej řečníkům odpověděl p. president následovně:

„Milí pánové! Mám rád váš bezkydský kraj. Již od let jsem rád sem přicházel. Projel jsem jej nejednou a procestoval, abych pozoroval a studoval. Nyní slyším, že se rychle rozmáhá a že obě vaše města rostou jak počtem tak úrovní, že prospíváte hospodářsky, kulturně a politicky. Vždy jsem měl přesvědčení, že správná politika obecní nemá menší důležitosti nežli tzv. velká politika státní. Stát, to je obec, města větší, menší. Zejména pak mne opravdu potěšuje, vidím-li, jak váš rozkvět bezprostředně souvisí s demokratisací volebního řádu. To jest důkazem, že demokracie prospěla nám všem. Nejste v tom všem zdaleka sami, ale je dobře, řeknu-li to, že pokrok naší zdemokratisované samosprávy je zadostiučiněním pro myšlenku demokracie.“

Německy potom pan prezident pokračoval: Děkuji také německému obyvatelstvu za uvítání. Slyším s dostiučiněním, že vidí v demokracii nejlepší záruku pro splnění jejich minoritních zájmů.“

A dokončil česky: „Milí pánové, já se s vámi loučím, ale ne navždycky. Doufám, jak jsem posud k vám přicházel, že mně bude ještě popřáno k vám přijíti a pak mi řeknete, že jste již spokojeni úplně. Dejte se tedy do práce. Děkuji vám za vaše uvítání srdečně. Na zdar!“

Projevy jak řečníků tak odpověď prana presidenta byla vysílána radiem.

Mimoto podepsal se ještě pan prezident do pamětních knih města Frýdku a Místku, načež mu byli představeni Dr. Cichrou, zástupci obcí, církví, školství, průmyslu, okresní sociální péče atd. Pak odejel přes Dobrou, Vojkovice a Dolní Tošonovice do Hnojníku, kde přenočoval na zámečku Jiřího Beese.

6. července poctil pan prezident svou návštěvou Třinec, Český Těšín, Fryštát, Karvinnou, Orlovou a Nový Bohumín, kde byl všude včele vítán obyvatelstvem českým, polským a německým. V Bohumíně se s Těšínskem rozloučil a nastoupil zpáteční cestu do Lán v Čechách.

s. 101-102: (1931) 4. února zemřel v nemocnici v Polském Těšíně výměnkář František Adámek ve věku 73 let. Těšil se pro svoji veselou a milou povahu ve své rodné obci Morávce i v celém okolí veliké oblibě. Zúčastnil se za vlády rakousko-uherské okupace Bosny a Hercegoviny (část dnešní Jugoslavie) v r. 1887 a zpíval proto rád vojenské písně. Jeho oblíbenou písničkou byla píseň o generálu Laudonovi. Dali mu proto jméno Laudon a pod tímto jménem jej každý znal. V r. 1896 stál u založení sboru dobrovolných hasičů na Morávce a byl pak až do r. 1929 jejich velitelem.

Na vlastní přání pochován na hřbitově v Polském Těšíně. Pohřbu jeho se účastnilo hasičstvo z Morávky a jeho přátelé v hojném počtu. Nad hrobem se zesnulým vřelými slovy rozloučil Bohdan Kubenka, vzdělavatel hasičského sboru na Pražmě.

s. 103: (1931) Poukázal na obtíže založení sboru, který byl založen proti tehdy zřízenému „Veteranen-Vereinu“ na Morávce s německým velením.

s. 116: (1933)

Do nové místní školní rady zvoleni za učitelstvo:

Rudolf Mucha	správce školy na Vlaském
František Kaňok	správce školy v Lipovém
Alois Hojsák	správce školy na Uspolce
Josef Kostřánek	správce školy v Nytrové
Jan Horyl	správce školy v Lúčce

s. 129: (1934) Svátek 28. říjen oslaven v sále Ludvíka Moryse. Divadelní kroužek odboru Matice Osvěty lidové sebral obraz ze světové války „Na polském zámku“ od Pavla Rudolfa. Návštěva byla pěkná, sál byl po slabých návštěvách při divadlech v posledních letech naplněn do posledního místa diváky, což svědčí o velikém zájmu o divadlo a oslavu svátku Svobody. U pokladny vybráno 360 Kč. Před divadlem promluvil o bojích za dosažení samostatnosti čsl. národa čsl. učitel František Škapa z Morávky-Lúčky. Divadelní hru nacvičil uč. Antonín Pasírbek.

s. 131: (1935) 27. ledna zahájen ve škole ve Vlaském instrukční kurs pro poddůstojníky v záloze. Kurs tento navštěvovalo 30 účastníků z řad vysloužilých poddůstojníků, kteří sloužili jednak v čsl. armádě, jednak v armádě rak.-uherské. Kurs řídil nadporučík Bohuslav Čičatka, lesní na Horní Morávce. Kromě něho přednášeli tito záložní důstojníci: poručík Jan Horyl, správce školy v Morávce-Lúčce a por. Josef Kostřánek, správce školy v Morávce-Nytrové. Kurs trval do 11.5. a byl zakončen tanečním večírkem pod protektorátem plukovníka Miloslava Berky, velitele pěšího pluku 8 „Slezkého v hotelu „Pícha“ v Raškovících za účinkování hudby pěšího pluku 8. z Místku.

10. března uspořádána v sále p. L. Moryse oslava 85. narozenin p. prezidenta Tomáše G. Masaryka.

s. 136: (1935) 28. říjen oslaven v sále L. Moryse v neděli dne 27. října sehráním Jiráskovy hry „Vojnarka“ za režie učitele Antonína Pasírbka. Před divadlem promluvil o významu 28. října učitel Karel Macura. Po proslovu zapěny státní hymny. Přes to, že bylo velmi nepříznivé počasí, byla účast na oslavě hojná. Oslavy se účastnili všichni členové obecního zastupitelstva, místní spolky a politické organisace. Po divadle následovala lidová veselice s tancem.

s. 137: (1935) Správcem školy jmenován řídicí učitel Rudolf Mucha. Z místního učitelstva vyučují na škole učitel Antonín Pasírbek,...

s. 138-139: **Založení Národní gardy na Morávce.** Od roku 1932, kdy se zmocnil vlády v sousedním německu vůdce strany národněsocialistické (hahnkrajclerské) Adolf Hitler, roste válečné nebezpečí na severních hranicích našeho státu den ode dne. Na východě ohrožuje náš stát a hlavně naše Těšínsko republika Polská a šíří tiskem a svými politickými činiteli zprávy o násilném odtržení Českého Těšínska od Čsl. republiky podle hesla „Ostravica – granica“. Politická situace je velmi napiatá a počítá se s možností války. Náš stát sleduje při svém vyobrazení obranný cíl. Konají se přípravy nejen pro pohotovost armády pro případ války, ale pro pohotovost celého národa. Značná pozornost se věnuje brannosti ve školách, ve spolcích, které se zabývají tělesnou a mravní výchovou, a v hasičských sborech. Budoucí války nebudou vybojovány jen armádami na frontách, ale celými národy. Dnešní technika válečných strojů promění celá území v bojiště. Armáda na bojištích musí mít zabezpečený týl. Tam třeba chránit důležité objekty, průmyslová střediska, komunikace a tam bude třeba provádět aktivní obranu protiletadlovou. To všechno vyžaduje pečlivé přípravy, cvičení a školení. K těmto úkolům byly organizovány Národní gardy. Jsou to útvary s čistě vojenským výcvikem, které slouží nezištně a obětavě republice. Jsou to útvary nepolitické. Členstvo tvoří dorost, který se připravuje na vojenskou službu, mladí muži, kteří nebyli odvedeni k vojenské službě, a vojáci – záložníci, poddůstojníci a mužstvo, kteří spolupůsobí při výcviku nevojáků a ženy pro úkoly zdravotní. Dobrovolná kázeň, obětavost a bratrství a činnorodé vlastenectví, to je duch Národní gardy.

Ustavující schůze se konala na Morávce ve škole na Uspolce dne 22. prosince 1935 za přítomnosti zástupců velitelství VIII. oblasti Národních gard v Moravské Ostravě pr. majora N. g. K. Poustky a kpt. N. g. Feista. Velitelem Národní gardy na Morávce zvolen jednohlasně nadporučík v záloze Bohuslav Čičatka, lesní na Horní Morávce, který dal podnět k založení N. g. Velitelem

1. čety zvolen npr. N. g. J. Kostřánek, řídicí učitel,

2. čety zvolen npr. N. g. J. Horyl, řídicí učitel,

3. čety zvolen ppr. N. g. J. Kuča, učitel,

4. čety zvolen por. N. g. J. Michálka, lesní.

Obec Morávka propůjčila N. g. pozemek na cvičiště.

s. 140: (1936) Narozeniny pana prezidenta Masaryka oslaveny 15. března v sále L. Moryse. Žáci lidové školy hospodářské sehráli za režie učitele Jaroslava Klegy divadelní hru „Hospodář-výměnkář“

Žákyně Zdenka Benešová uvítala přítomné hosty jménem lidové školy hospodářské a slavnostní řeč pronesl učitel Rudolf Muroň. Pro účely lidové školy hospodářské zůstal čistý výtěžek 300 Kč.

s. 144: Jednatel (asi hasičů?) Antonín Pasírbek podal přehled o činnosti za uplynulých 40 let podle zápisů o schůzích a valných hromadách...

o založení knihovny se přičinil též známý zastávce Slezanů Ignát Hořica. Do této knihovny daroval několik svazků tehdejší profesor T. G. Masaryk.

s. 148: (1936) Oslava 28. října. V 9 hod. 20 minut složila na prostranství před školou na Vlaském Národní garda č. 78 přísahu před velitelem kapitánem N. g. Bohuslavem Čičátkou, zástupci úřadů, spolků a korporací. Po přísaze následovalo defilé N. g. Večer se konala oslava 28. října v sále L. Moryse. Odborem Sl. M. O. L. Sehrán divadelní kus „Směry života“ od F. X. Svobody. Slavnostní proslov učinil odborný učitel Rudolf Muroň. Na vstupném vybráno 357 Kč. Divadelní hru nacvičil Antonín Pasírbek.

(1937) 7. března oslaveny 87. narozeniny presidenta Osvoboditele T. Masaryka. Žactvo lidové školy hospodářské na Morávce sehrálo v obecním hostinci divadlo „Kříž u potoka“ od K. Světlé. O životním díle T. Masaryka promluvil odborný učitel Rudolf Muroň. U pokladny vybráno Kč. 250.- Divadelní hru nacvičil učitel Jaroslav Klega.

s. 149 (1937): 11. července uspořádány na Morávce zborovské oslavy pod protektorátem brigádního generála Josefa Brauna z Místku a okresního hejtmána Dr. K. Mohelnického. Na odpoledním pořadu této slavnosti vystoupilo vojsko a různé tělocvičné spolky. Byla též připnuta stuha na plukovní prapor pěšího pluku „Slezského“ z Místku s nápisem „Zborov buď nám příkazem.“ Oslavy se zúčastnil velký počet obecnstva z okolí, vojsko frýdecké a místecké posádky, Národní garda č. 93 Frýdek. Se zájmem sledováno vystoupení hlavně vojska a Národní gardy.

s. 152-154: (1937) 14. září 1937 zemřel v Lánech v Čechách ve 3 hod. 29 minut ráno prezident Osvoboditel T. G. Masaryk ve věku 87 let 6 měsíců a 7 dní. Umřel tvůrce Československé republiky, její první president, první vrchní velitel čsl. branné moci, vůdce vojenské moci za války světové, veliký filosof a milovaný otec nás všech. Zanechává republiku, jež má své krásné místo na světě. Zpráva o úmrtí presidenta Osvoboditele rozšířila se rychle v celé zemi a způsobila u nás na Morávce hluboký dojem a smutek. Krutá ztráta největšího československého muže vyvolala ve spřátelené cizině nejhlubší účast. Na všech školách a úřadech na Morávce i na soukromých budovách byly vyvěšeny od 14. září do 8. hod. večer dne 21. září černé prapory. Zprávy tisku a rozhlasu o pohřbu sledovalo obyvatelstvo s velikým zájmem.

Obecní zastupitelstvo na Morávce konalo dne 19. září smuteční schůzi, na které byla uctěna památka velikého mrtvého. Smuteční projev učinil starosta R. Mucha.

V den pohřbu v úterý dne 21. září uctila místní osvětová komise v Raškovicích za účasti všech spolků, korporací, Národní gardy č. 78, jakož i obecních zastupitelstev a občanstva obcí Morávky, Krásné, Pražma a Vyšních Lhot světlou památku presidenta Osvoboditele T. G. Masaryka při desce padlých vojínů na měšťanské škole v Raškovicích.

Pořad byl následující:

- 1.) V 9 hodin dopoledne smuteční mše ve farním kostele v Morávce.
- 2.) Seřazení průvodu před sokolovnou.
- 3.) Průvod k měšťanské škole k desce padlých.
- 4.) Položení vavřínového věnce před poprsí presidenta Osvoboditele.
- 5.) Mužský pěvecký sbor Tělovýchovné jednoty „Sokol“ zazpíval „Z osudu rukou“ od J. B. Förstra.

- 6.) Recitace žáků.
- 7.) Proslov odborného učitele R. Muroně.
- 8.) „Hoši od Zborova“ zahrála hudba
- 9.) Státní hymna

V měšťanské škole byly vyloženy archy pro podpisy občanstva, které se zúčastnilo smuteční slavnosti. Z Morávky bylo přítomno obecní zastupitelstvo, zástupci úřadů, četné obecní občanstvo a školní děti. Z lánského zámku převezeno mrtvé tělo presidenta Osvoboditele na pražský Hrad, kde bylo uloženo ve sloupové síni na katafalku. Ohromné zástupy lidu z Prahy a venkova přešly kolem rakve a poklonily se naposled zesnulému.

President T. G. Masaryk byl pohřben se všemi vojenskými poctami jako nejvyšší velitel čsl. Branné moci. V jednoduché rakvi, zahalené ve státní vlajku bylo vezeno jeho mrtvé tělo na dělové lafetě šestispřežím pražskými ulicemi na Wilsonovo nádraží, odkud byl převezen vlakem do Lán a tam uložen na místním hřbitově v hrobě vedle své manželky k věčnému odpočinku.

Z řeči presidenta Dr. Eduarda Beneše, kterou pronesl nad rakví na Hradě, vyjímám tato významná slova: „Volám Vás všechny bez výjimky, od leva do prava, od poslední vísky až k tomuto hlavnímu městu, od Aše až k Jasině, Vás všechny, kteří myslíte nejvíce na problémy sociální tohoto státu, a Vás, kteří se věnujete nejvíce problémům národnostním – všechny bez rozdílu volám Vás v duchu a v památce našeho prvního presidenta k plnění jeho odkazu a k dobudování jeho díla – k dobudování naší spravedlivé, pevné, nezdolné, vývojové humanitní demokracie.“

Masaryk, zůstávaje i při svém odchodu stále mezi námi, je nám všem příkladem a výzvou. Příkladem veliké víry v člověka, jež je dnes Evropě a světu tolik potřebí. Výzvou, abychom v harmonii mezi sebou, v dobré vůli a přátelství ke svým sousedům i všem ostatním národům v Evropě a ve světě budovali svůj státní organismus a svou politickou, sociální a národnostní spolupráci tak, že bychom vytvořili z tohoto svého místa v Evropě dokonalý, harmonický, sociálně, národnostně a politicky spravedlivý stát, jenž bude hoden toho, který nám právě odchází, jenž bude mezi státy tím, čím byl Masaryk mezi námi, a tím, čím byl Masaryk ostatnímu světu.

Výzva ta znamená, že máme zůstat Masarykovi věrni. Louče se s ním jménem Vás všech, slibuji, že této výzvy uposlechneme!

Presidente Osvoboditeli, odkazu, který jste vložil do našich rukou, věrni zůstaneme!“

(1937) 28. říjen. Odbor Sl. Matice osvěty lidové sehrál na oslavu toho dne divadlo „Slib z fronty“ od Pavla Brázdy a J. Freye. Vybráno 338 Kč. Divadelní hru nacvičil učitel Antonín Pasírbek.

s. 159: (1938) 3. července pořádán v sousedních Raškovicích za účasti obecního zastupitelstev a spolků Morávky, Pražma, Krásné a Vyšních Lhot den brannosti. Na programu bylo též vystoupení národní gardy z Morávky. Při té příležitosti byli dekorováni dobrovolníci z roku 1919 záslužnou medailí. Byli to Josef Tošenovský a Hynek Židek.

s. 182: (1939) 1. července odešel do výslužby řídící učitel obecné školy na Vlaském Rudolf Mucha, starosta obce... Nástupcem jeho jmenován učitel Antonín Pasírbek, rodák z Vyšních Lhot.

s. 184: (1939) Dne 19. listopadu se konala ustanovující valná hromada Národní matice na Morávce, která převzala plnění úkolů a činnost bývalého odboru Slezské Matice osvěty lidové. Předsedou byl zvolen řídící učitel Antonín Pasírbek z Vlaského.

s. 189: V mnoha případech byli čsl. Příslušníci, vojáci, důstojníci místními občany přestrojeni za pastýře. Dlouho nepásli. Jakmile byli na hranicích, skot opustili skrytému domácímu pasáku. Této taktiky nejvíce používal při převodech Polka Josef č. 184 povoláním bača, francouzský legionář z I.

světové války v hodnosti četaře v zál., který byl později VII. 1944 popraven. Větší počet převedli jako houbaře Horyl Jan, řídicí učitel v Lúčce a Židek Hynek, hostinský na Juřičoně.

s. 206: (1945) Prvý 28. říjen v osvobozené vlasti byl v Morávce důstojně oslaven všemi občany v sále obecního hostince. Slavnost pořádal MNV a MOR a slavnostní proslov měl předseda MOR řídicí učitel Alois Hojsák. Potom následovaly hudební vložky, zpěvy a recitace. Slavnost byla zakončena státní hymnou a pak se konala lidová veselice.

s. 212: (1946) ...místní školní rada... Předsedou: Antonín Pasírbek, řídicí učitel

s. 214-215: (1946) U příležitosti 96. narozenin TGM uspořádala MOR (místní osvětová rada) dne 6. března 1946 v 19 hodin vzpomínkovou oslavu, spojenou se zapálením hranice na Malém Travném.

9. května (těsně po odhalení památníku) průvody z Morávky a okolních obcí k pomníku padlých v Pražmě. K shromážděnému občanstvu promluvil ředitel Josef Nikel. V rámci oslavy byla u pomníku zasazena lípa svobody.

Na oslavu 28. října uspořádal MNV a MOR v Morávce slavnostní akademii. O významu tohoto dne učinil proslov předseda MOR řídicí učitel Alois Hojsák. Pak následovaly básně, zpěvy a tance krojované mládeže za doprovodu hudby. Slavnost zakončil předseda MNV řídicí učitel v. v. Rudolf Mucha proslovem a výzvou všech přítomných ku slibu, že každý podle svých sil se přičiní o zdar a splnění dvoletého hospodářského plánu, (který téhož dne vyhlásila vláda republiky), což všichni přítomní stojíce hlasitě potvrdili slovem „Slibujeme!“ Slavnost byla zakončena státní hymnou, kterou zapěli všichni zúčastnění.

s. 222: 22. VI. 1945 rezignoval hostinský Karel Janša na členství v MNV. Funkci obecního pokladníka přejímá řídicí učitel Antonín Pasírbek.

s. 225: ...zvolení členové národní rady... Antonín Pasírbek, 587...

s. 226: Referent sociální a zdravotní: Antonín Pasírbek.

...do knih. Rady Antonín Pasírbek č. 587.

s. 229: (1947) Školní docházka byla toho roku špatná, tkaže místní školní rada předvolala některé rodiče 31. X. 1947 do obecné školy v Morávce-Nytrové některé rodiče, kteří byli předsedou místní školní rady Antonínem Pasírbkem napomenuti.

s. 231: (1947) Veřejnou oslavu 97letých narozenin presidenta Osvoboditele TGM uspořádala 7. března MOR v Obecním hostinci za četné účasti občanstva a školní mládeže. Program oslavy byl přizpůsoben významu dne a zakončen státní hymnou...

s. 234: (1947) Režisér: Antonín Pasírbek, řídicí učitel.

Divadelní hru „Gorali“ od Františka Sokola-Tůmy vidělo četné obecnstvo 28. října 1947 v Obecním hostinci v podání místního SDO...

s. 240: (1948) Když 7. března čs. rozhlas oznamoval, že k hrobu pres. TGM v Lánech přišly tisíce návštěvníků a mezi nimi i jeho syn, nynější ministr zahraničí dr. h. c. Jan Masaryk, nikdo z občanů netušil, že on sám za 3 dni nebude již mezi živými.

s. 243: (1948) **Vyhlášení 5LP.** V den 30. výročí republiky dne 28. října podepsal prezident republiky Klement Gottwald zákon o pětiletém hospodářském plánu, který vstoupí v platnost 1. ledna 1949. Na rozdíl od dvouletky nebude jen plánem obnovy, ale opravdovým plánem výstavby. A tak v novém budovatelském úsilí uvádějí se v život revoluční vymoženosti. Splnění Dvouletého plánu bylo stanoveno do 28. října, závody, úřady i školy vyhláší nadplány, reorganisuje se zásobování a distribuce, připravuje se sjednocení čs. práva, továrny nad 50 zaměstnanců a důležité podniky i pod 50 zaměstnanců byly dány pod národní správu (znárodněny).

s. 244: (1948) 30 výročí trvání republiky bylo oslaveno opět u pomníku padlých v Pražmě. Oslavy se zúčastnilo obyvatelstvo z Morávky, Pražma, Lhot, Krásné a Raškovic v počtu celkem asi 800 osob. Na slavnosti promluvil odborný učitel Josef Baron z Raškovic.

s. 245: (1948) Do letopisecké komise zvoleni řídící učitel v. v. Antonín Pasírbek a Jan Foldyna, č. 230.

s. 253: (1948) Dne 26. října zúčastnilo se žactvo zdejších škol představení ruského filmu „Bohatýr Nikita“ v kině Slavia v Raškovicích.

s. 254: (1948) 28. října sebral SDO divadelní hru „Rukopis času“ a 12. prosince ke 4. výročí popravených občanů z Morávky hru „Nezapomeneme“ (v obecním hostinci).

s. 255: (1948) SDO (Spolek divadelních ochotníků)... Zvoleni byli: Předseda: Antonín Pasírbek, řídící učitel v Morávce-Lipovém

s. 259: (1949) Ve výborové schůzi MNV dne 14. srpna byl zvolen 1. náměstkem předsedy MNV místo Antonína Pasírbka...

Rada MNV se usnesla ve schůzi konané dne 21. září přidělit konfiskát... Chata č. 712 byla přidělena bezrukému Vítězslavu Klimczikovi (nejedná se o válečného invalidu?)

s. 267: (1949) Místní osvětová rada... členové výboru: ... Antonín Pasírbek, řed. šk. v. v. ...

Sdružení divadelních ochotníků (SDO)... Předseda: Antonín Pasírbek, ředitel školy v. v., č. 587

s. 278: (1950) Kulturním referentem za odstoupivšího Jana Kaňoka byl zvolen Antonín Pasírbek...

s. 292: (1951) Školským referentem byl zvolen předseda bývalé místní školní rady ředitel národní školy v. v. Antonín Pasírbek místo dosavadního školního referenta Jana Kaňoka, který byl služebně přeložen do Místku.

s. 294: (1951) Antonín Pasírbek, referent ŠOT.

s. 303: (škola Lipový, 1945) Jelikož byl velký nedostatek učitelů, přihlásil se do školní služby řídící učitel v. v. Antonín Pasírbek... Správu školy převzal Antonín Pasírbek.

s. 304: (škola Lipový) Ve školním roce 1947-1948 vyučovali zde opět Antonín Pasírbek... Od 1. září 1948 byl dán řídicí učitel Antonín Pasírbek do výslužby... Školní rok 1949-1950... Protože Marie Pasírbková od 1. října 1949 nevyučuje pro nemoc, zastupoval od téhož dne nepřítomnou ředitelku řed. v. v. Antonín Pasírbek.

s. 425: (Jan Koloničný) Byl pohřben 24. 11. 1917. Účastníci slavnosti navštívili hrob Jana Koloničného a pomník padlých a umučených v Pražmě...

s. 455: Dvěšletou jedli pojmenovanou lesní správou na Morávce-polesí (Slavíč) – Jedlí partyzána Dominika Kotáska, který padl v boji s gestapem a jagdkomandem u bunkru na Travném 9. 12. 1944.

s. 480: Začátkem června 1961 vypravili se členové sboru pro občanské záležitosti v Pražmě, aby blahopřáli jubilantům Bakotovým z Morávky-Kocuího k jejich zlaté svatbě... Dědeček vyprávěl o svém životě, o vojně, ve které byl 5 let...